

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Tájékoztatási kötelezettség az egyes fogyasztói szerződésekben

Szerző:

dr. Nagy Ildikó

Debrecen

2020. augusztus

I. Bevezető gondolatok

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgy.tv.) preambuluma jogharmonizációs kötelezettségünknek megfelelően deklarálja a fogyasztók alapvető jogait,¹ amelyek között megtalálható a fogyasztó megfelelő tájékoztatáshoz és oktatáshoz való joga. A fogyasztó, mint speciális jogalany számára azt a különleges védettségi helyzetet, amelyet a jogalkotó ki kívánt alakítani, nyomon követhetjük az alapjogok érvényesülése, az egyes szerződések megkötésének folyamata, a szerződésekből eredő jogok gyakorlása és a fogyasztói jog- és érdekérvényesítés sokszínűsége mentén is.²

A tájékoztatáshoz való jognak az alapjogok szintjén való megjelenése is azt a célt szolgálja, hogy a felek között kialakult információs asszimetria³ kiegyenlítődjön. Ugyanis a fogyasztó csak korlátozott információkkal rendelkezik a termék vagy szolgáltatás vonatkozásában, azt a gyártó, illetve a forgalmazó ismeri. Az ily módon létrejött felek közötti egyensúlyhiány, az információ hiányának egyenlőtlenségéből fakad.⁴ Ekként a fogyasztói alapjogok között a fogyasztók tájékoztatáshoz való joga kiemelt helyet foglal el, ugyanis a fogyasztónak joga van minden olyan információhoz hozzájutni, amely őt érinti.⁵

A felek közötti egyenlőtlenség megszüntetésének tehát egyik eszköze lehet a fogyasztó tájékoztatása, amely megvalósulhat⁶ magán a terméken, a csomagoláson vagy az ár feltüntetése révén, de megjelenik a fogyasztóval kötött szerződések során is. A fogyasztó számára biztosított jogosultság pedig kötelezettséget teremt, közvetve a fogyasztói szervezetek, közvetlenül a gyártó, forgalmazó, azaz vállalkozás oldalán. Az állami- és a társadalmi fogyasztóvédelmi szervezetek ez irányú kötelezettségüknek különböző kiadványokkal, továbbképzésekkel, összehasonlító termékvizsgálatokkal tesznek eleget.

---

¹ Az Fgy. tv. preambuluma szerint a fogyasztók alapjogai a következők: a biztonságos áruhoz és szolgáltatáshoz, a vagyoni érdekek védelméhez, a megfelelő tájékoztatáshoz és oktatáshoz, a hatékony jogorvoslatához, az egyesületeken keresztül történő fogyasztói érdekképviselethez fűződő jog.

² Sándor István: A magyar fogyasztóvédelmi jog. UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft, Budapest, 2003. 19. oldal

³ Varga Nelli: A fogyasztói kölcsönszerződések jóerkölcsbe ütközése. In: Szikora Veronika-Árva Zsuzsanna (szerk.): A fogyasztók védelmének új irányai és kihívásai a XXI. században, Főnix Média, Debrecen, 2018. 116. oldal

⁴ Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog - Egyetemi tankönyv. „Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért” Kiadó, Miskolc, 2001. 75. oldal

⁵ Köncse Tamásné (szerk.): Fogyasztóvédelme az Európai Unióban és Magyarországon - vállalkozóknak. ITDH-Európa füzetek, Budapest, 2002. 17. és 33. oldal

⁶ Hámori Antal: Bevezetés a fogyasztóvédelmi jogba I. - A fogyasztóvédelmi jog alapjai. AXOL Print Nyomdaipari és Kiadói Kft., Budapest, 2007. 49. oldal

Tanulmányomban a fogyasztót megillető tájékoztatáshoz való jog, a vele szemben álló vállalkozást terhelő tájékoztatási kötelezettség megjelenési formáit kívánom bemutatni a fogyasztói szerződések kapcsán. Elsőként a fogyasztói szerződések helyét vizsgálom meg a szerződések rendszerében, majd részletesen mutatom be az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések, a távollévők között kötött szerződések, a fogyasztóknak nyújtott hitelszerződések és a timesharing szerződések megkötése során megjelenő tájékoztatási kötelezettség érvényesülését.

II. A fogyasztói szerződések helye a kontraktusok rendszerében

1. A szerződések csoportosítása

A szerződésekre alkalmazandó jog eldöntése szempontjából szükséges az egyes megállapodásokat kategóriákba besorolni. Valamely szerződés típusának eldöntésénél nem a szerződő felek által adott elnevezés, nem a felek szóhasználata, hanem a szerződés tartalma és fogalmi elemei az irányadóak. Dolgozatomnak ebben a részében egyfajta szempont szerint csoportosítom a kontraktusokat, ezen túl még számos aspektus alapján kategorizálhatjuk a szerződéseket.⁷ Papp Tekla az alábbi kategóriákat különböztette meg:

- nevesített megállapodások, amely lehetnek
  - tipikus szerződések vagy
  - atipikus szerződések
- nevesítetlen megállapodások, amelyek lehetnek
  - vegyes szerződések
  - *de facto* innominát szerződések.⁸

A *tipikus* nevesített szerződéseket megtaláljuk a Ptk. Hatodik Könyvének (Kötelmi jog) Harmadik Részében (Egyes szerződések⁹).

---

⁷Lásd bővebben erről: Bíró-Csákö-Csécsy-Herpai-Osváth: Szerződési alaptípusok. „Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért” Kiadó, Miskolc, 2003. 16-26. oldal

⁸Dudás Attila- Papp Tekla: Atipikus szerződések Magyarországon és Szerbiában. Debreceni Jogi Műhely, 2013. évi, X. évfolyam, 3. szám, 2013. július, 3. oldal

⁹A tulajdonátruházó szerződések (XIV. Cím). A vállalkozási típusú szerződések (XV. Cím). A megbízási típusú szerződések (XVI. Cím). A használati szerződések (XVII. Cím). A letéti szerződések (XVIII. Cím). A forgalmazási és jogbérleti (franchise) szerződés (XIX. Cím). A számlaszerződések (XX. Cím). A biztosítéki szerződések (XXI. Cím). A biztosítási szerződések (XXII. Cím). A tartási és az életjáradéki szerződés (XXIII. Cím). A polgári jogi társasági szerződés (XXIV. Cím). Az élettársi kapcsolat (XXV. Cím).

A nevesített szerződések körébe tartoznak az *atipikus* szerződések is, amelyek nem minősülnek vegyes szerződésnek, hanem mintegy önálló, sui generis megállapodás-csoportot képeznek, amelybe tartozó kontraktusok köre folyamatosan változik. Az atipikus szerződéseknek az alábbi jellemzőit foglalhatjuk össze:

- általában idegen eredetű és nem magyar elnevezésük van (például franchise-szerződés, faktoring-szerződés, koncessziós szerződés) vagy bonyolult megjelölésük (például a szállás időben megosztott használati jogának megszervezésére irányuló, azaz a timesharing-szerződés)
- kialakulásukban fontos szerepet játszott a külföldi gyakorlat és a hazai gazdasági fejlődés
- a Ptk. az Egyes szerződések körében nem rendelkezik az atipikus szerződésekről, kivéve a franchise-szerződés, faktoring-szerződés vagy pénzügyi lízingszerződés, amelyek a Ptk. újrakodifikálása nyomán jelentek meg a törvénykönyvben¹⁰
- törvényi, kormányrendeleti szinten implementált nemzetközi egyezmények révén kerültek kodifikálásra
- az Európai Unióban a jogegységesítésre törekvés érdekében az atipikus szerződések körében számos irányelvet¹¹ találunk
- a megállapodások tetszőleges tartalommal köthetőek (Ptk. 6:59.§) és A szerződés általános szabályai, azaz a Ptk. Hatodik Könyv, Második Része ezeknél a szerződéseknél is irányadóak
- a szerződések írásbeli alakszerűségét, habár nem valamennyi atipikus szerződés vonatkozásában előírás, a gyakorlat alakította ki, a bizonyíthatóság érdekében, amely magával hozta az általános szerződési feltételek és a blankettaszerződések használatát is
- a szerződések mindkét alanya lehet gazdálkodó szervezet vagy vállalkozás is
- tartós jogviszonyra irányuló, hosszabb távú piaci viszonyokat szabályoznak.

A fenti jellemzők ismeretében Varga Nelli az atipikus szerződéseket további két csoportra osztja, megkülönböztetve az önálló, sui generis szerződéseket, mint például a franchise-szerződés vagy pénzügyi lízingszerződés és az önállótlant, a már meglévő szerződések ismérveire épülő szerződéseket, amelyre példaként említi a timesharing szerződést.

---

¹⁰ Ptk. 6:376. §, Ptk. 6:405. §, Ptk. 6:409. §

¹¹ Például a 2008/122/EK irányelv vagy a 2011/83/EU irányelv.

Érdemes még számba venni az *ál-atipikus* szerződések körét, amelyek elnevezése és tartalmának megfogalmazása alapján azt a látszatot keltik, mintha az atipikus szerződéseknek felelnének meg, holott vegyes vagy nevesített szerződések. Ilyenek például a befektetési- vagy a dealeri szerződések.¹²

Keveredés figyelhető meg a tipikus és atipikus megállapodások között is, például számítógépes program hasznosítására kötött megállapodás esetében, de több jogág jogi normáinak vegyülése is megfigyelhető, például a támogatási- vagy a közbeszerzési szerződésben.

A vegyes szerződések a nevesítetlen megállapodások körébe tartoznak, ezek a megállapodások több nevesített szerződést, többféleképpen foglalnak magukba. Ekként lehetnek típusegyesítő, például ajándékozással vegyes adásvétel, ahol egyes szerződési ismérvek nem szétbontható módon vegyülnek az új szerződésben, lehetnek típuskombinációs, például színházi szerződés, ahol egyes szerződési ismérvek szétválaszthatóan keverednek az új szerződésben és „sajátos szolgáltatás” nyújtására irányuló szerződések is, például „házmesteri” tevékenység.¹³

A *de facto innominát* kontraktusok olyan nevesítetlen megállapodások, például kezességnek nem minősülő sajátos kötelezettségvállalás, amelyek nem tartós, hanem egyszeri, speciális jogviszonyokat szabályoznak.¹⁴ Az ilyen típusú szerződésekből eredő jogviszonyok megítéléséhez a kötelek közös szabályaira, azaz a Ptk. Hatodik Könyv, Első Részére és a szerződés általános szabályaira, azaz a Ptk. Hatodik Könyv, Második Részére vonatkozó rendelkezések lesznek az irányadók.

2. A fogyasztói szerződési jog kialakulása

A fenti csoportismérvek és az egyes szerződések tartalma alapján megállapítható, hogy a fogyasztói szerződések a nevesített szerződések körében vagy tipikus vagy atipikus szerződések lehetnek. A fogyasztókat a gyengébb fél pozíciójában állónak tekintve, a fogyasztó választási szabadságát korlátozó vagy hátrányosan befolyásoló feltételek között köttetnek vagy a fogyasztóra hátrányos tartalmi elemeket tartalmazhatnak, szemben a másik féllel, aki ekkor a mindennapos, rutinszerű

---

¹² Dudás Attila- Papp Tekla: i. m. 11. oldal

¹³ Dudás Attila- Papp Tekla: i. m. 5-6. oldal

¹⁴ Dudás Attila- Papp Tekla: i. m. 6. oldal

jogügyletei egyikét köti meg.¹⁵ Ezért a fogyasztói szerződésekbe, a fogyasztó érdekében többletgaranciák kerültek beépítésre.

A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet) találjuk meg a fogyasztói szerződés fogalmát, amely alatt a fogyasztó és a vállalkozás között kötött szerződéseket érti.¹⁶ A fogyasztó és a vállalkozás fogalmát ugyanakkor a Ptk. Értelmező Rendelkezéseinek körében kereshetjük. E szerint a fogyasztó a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy,¹⁷ míg a fogyasztó ellentétéként definiált vállalkozás a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy¹⁸ lehet.

Ugyanakkor a fogyasztó fogalmának természetes személyekre történő leszűkítése, kizárja annak a lehetőségét, hogy fogyasztónak tekinthessük azt a jogi személyt, aki nem szakmai vagy üzleti tevékenysége körébe eső céllal köti a szerződést, valamint olyan jogi személyeket, mint például a sportegyesületek, alapítványok vagy társasházak, amelyek jellegüknél és tevékenységüknél fogva részesülhetnének a fogyasztókat megillető védelemben.¹⁹

A kezdeti minimum-harmonizációs jellegű Európai Uniós jogalkotást idővel felváltotta a maximum-harmonizáció elve, nagymértékben csökkentve a tagállamok implementálási mozgásterét.²⁰ Ez azt jelentette, hogy tilos az irányelv által harmonizált rendelkezésektől akár a fogyasztó hátrányára, akár javára történő eltérés, a kiszámítható jogi környezet érdekében.²¹ Gondoljunk csak az üzlethelyiségen kívül kötött szerződésekre vagy a távollevők között kötött szerződésekre, illetve a timesharing szerződésekre. Végső cél pedig egy egységes, fogyasztói szerződési jog létrehozása az Unió tagállamaiban, amely a határon átnyúló jogügyleteket gátló jogi akadályok elhárítását szolgálja.²²

---

¹⁵ Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog. Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2007. 137. oldal

¹⁶ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdés

¹⁷ Ptk. 8:1.§ (1) bekezdés 3. pont. A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv 2. cikkének 1. pontja a „fogyasztó” fogalmát az alábbiak szerint deklarálja: bármely természetes személy, aki az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések keretében olyan célból jár el, amely kívül esik kereskedelmi, ipari, kézmű-ipari vagy szakmai tevékenysége körén.

¹⁸ Ptk. 8:1.§ (1) bekezdés 4. pont. A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv 2. cikkének 2. pontja a „kereskedő” fogalmát ekként határozza meg: bármely természetes vagy - akár magán-, akár köztulajdonban álló - jogi személy, aki vagy amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések vonatkozásában kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, ideértve bármely olyan személyt, aki vagy amely a kereskedő nevében vagy javára jár el.

¹⁹ Hajnal Zsolt: A fogyasztóvédelem alanya: a fogyasztó. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 45. oldal

²⁰ Varga Nelli: Gondolatok a fogyasztói szerződési jog kialakulásáról és fejlődéséről. Debreceni Jogi Műhely, 2013. évi, X. évfolyam, 3. szám, 2013. július, 143.-144. oldal; Dudás Attila- Papp Tekla: i. m. 12. oldal

²¹ Varga Nelli (2018.): i. m. 113. oldal

²² Varga Nelli (2013.): i. m. 148. oldal

Hazánkban kezdetben kifejezett fogyasztóvédelmi tárgyú nomaalkotással nem találkozunk, a fogyasztók védelmét többek között a jogszabályokban megjelenő tájékoztatási kötelezettség előírása szolgálta, ugyanis a fogyasztók fogyasztói ismeretei hiányosak voltak. Varga Nelli megfogalmazásában a fogyasztóvédelmi jellegű jogalkotásra nem egy organikus fejlődés eredményeként, hanem az Európai Unióhoz történő csatlakozásra való felkészülés során került sor.²³ Az irányelvek beépítése a magyar jogrendszerbe külön törvények útján történt, azonban az egyes irányelvek lényegi ismérvei a Ptk.-ban is megjelennek.

A Ptk. újrakodifikálása során szóba került az is, hogy a fogyasztói szerződések külön fejezetet kapjanak a törvénykönyvben, amelyre végül nem került sor, a fogyasztói szerződések egységes szabályozást nem nyertek, ettől függetlenül azonban számos fogyasztóvédelmi rendelkezést találunk a Ptk.-ban.²⁴ A továbbiakban a tájékoztatási kötelezettség megjelenésével foglalkozom, az egyes fogyasztói szerződésekben, a teljesség igénye nélkül.

III. A fogyasztók tájékoztatására vonatkozó szabályok az üzlethelyiségen kívül kötött és a távollévők között kötött szerződésekben

A fogyasztói szerződési jog kialakulása körében már említést tettem arról, hogy a fogyasztó és a vállalkozás fogalmát a Ptk. szabályozza, ugyanakkor a fogyasztói szerződés fogalmát más normaszövegben, a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendeletben találjuk meg. A 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet tartalmazza a fogyasztói szerződések általános szabályait, amely a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelvnek való megfelelést szolgálja. A 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet fogyasztói szerződés alatt a fogyasztó és a vállalkozás között kötött szerződéseket érti²⁵ és a szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettséget a fogyasztói szerződés típusai szerint különbözteti meg. Ekként az üzlethelyiségen kívül kötött és a távollévők között kötött szerződésekre vonatkozó közös szabályokat, illetve az előbbi fogyasztói szerződéstípusoktól eltérő szerződések esetén alkalmazandó

---

²³ Varga Nelli (2013.): i. m. 149. oldal

²⁴ Lásd erről bővebben: Varga Nelli (2018.): i. m. 114. oldal

²⁵ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés

tájékoztatási kötelezettséget külön szabályozza. A továbbiakban a normaszöveg felosztását követve csoportosítom a feleket terhelő információ-nyújtási köteleiséget.

1. A fogyasztói szerződések megkötését megelőző tájékoztatás

1.1. Általános szabályok

A 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet valamennyi fogyasztói szerződésre vonatkozóan általános tájékoztatási kötelezettséget ír elő a vállalkozó számára, amely kötelezettség meg kell, hogy feleljen a világosság és a közérthetőség követelményének. A tájékoztatási kötelezettség tartalmát mintegy tíz pontba foglalva gyűjti össze, tájékoztatási standardot képezve a fogyasztói szerződésekben. Ekként az információ-nyújtási kötelezettség kiterjed:

- a szerződés szerinti termék vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságaira
- a vállalkozás nevére, székhelyére, telefonszámára és az elektronikus levelezési címére
- az ellenszolgáltatás teljes összegére, további költségekre, illetve szükség szerint annak a ténynek a feltüntetésére, hogy további költségek merülhetnek fel
- a teljesítés feltételeire (fizetés, fuvarozás, teljesítési határidő, panaszkezelés módja)
- a kellékszavatosságra, a termékszavatosságra és a jótállásra vonatkozó jogszabályi kötelezettség fennállására azzal, hogy a fogyasztó számára világos és egyértelmű legyen e fogalmak jelentése közötti különbség²⁶
- határozott időre szóló szerződés esetén a szerződés időtartamára, határozatlan időre szóló szerződés esetén a szerződés megszüntetésének feltételeire
- a határozott időre szóló olyan szerződés esetén, amely határozatlan időtartamúvá alakulhat át, az átalakulás feltételeire és az így határozatlan időtartamúvá átalakult szerződés megszüntetésének feltételeire
- a digitális adattartalom működésére, az alkalmazandó műszaki védelmi intézkedésre
- a vállalkozástól ésszerűen elvárható ismereteknek megfelelően, a digitális adattartalom hardverrel és szoftverrel való bármilyen vonatkozó együttműködési képességére
- a békéltető testülethez fordulás lehetőségére, a vállalkozás székhelye szerint illetékes békéltető testület nevére és székhelyének postai címére.²⁷

²⁶ A kellékszavatosságra, a termékszavatosságra és a jótállásra vonatkozó tájékoztatást a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 3. mellékletében foglalt mintatájékoztató útján is meg lehet adni.

²⁷ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés a)-j) pont

Ugyanakkor a tájékoztatási kötelezettség nem áll fenn, a körülmények alapján nyilvánvalónak minősített információk tekintetében és a szerződéskötés időpontjában teljesítésre kerülő, kisebb jelentőségű szerződések vonatkozásában.

1.2. Az üzlethelyiségen kívül kötött és a távollévők között kötött szerződésekre vonatkozó közös szabályok

A vállalkozásnak az üzlethelyiségen kívül kötött és távollévők között kötött szerződések esetében is világosan és közérthető módon kell eleget tennie az információ-nyújtási kötelezettségének. A 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet külön fejezetet szentel a tájékoztatási kötelezettség tartalmának és azt huszonhárom pontba foglalva sorolja fel. Valamennyi fogyasztói szerződés esetében érvényesülő általános információ-nyújtási kötelezettséget az előbbieken ismertettem. Az alábbiakban az általános tájékoztatáson túl jelentkező, csak az üzlethelyiségen kívül kötött és a távollévők között kötött szerződésekben megjelenő tájékoztatási előírásokat veszem számba, amely tájékoztatás a szerződés részét képezi és nem módosítható, kivéve, ha a szerződő felek erről kifejezetten megállapodnak.

Így a fogyasztót tájékoztatni kell:

- a vállalkozás üzleti tevékenysége helyének postai címéről és annak a vállalkozásnak a postai címéről, akinek a nevében eljár, akihez a fogyasztó a panaszait címezheti
- határozatlan időre szóló vagy előfizetést magában foglaló szerződés esetében arról, hogy az ellenszolgáltatás teljes összege a számlázási időszakra vonatkozó valamennyi költséget tartalmazza
- a szerződés megkötéséhez alkalmazott, távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszköz használatának díjáról, ha emelt díjas szolgáltatás igénybevételével jár
- a fogyasztót megillető elállási- és felmondási jog²⁸ gyakorlásának határidejéről és feltételeiről, a fogyasztó által e jog gyakorlásához igénybe vehető, a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 2. mellékletét képező nyilatkozatmintáról

---

²⁸ Az elállási- és felmondási jogra vonatkozó tájékoztatást a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 1. mellékletében foglalt mintatájékoztató útján is meg lehet adni.

- arról, hogy a fogyasztót megillető elállási- és felmondási jog gyakorlása esetén a termék visszaküldésének költségét a fogyasztónak kell viselnie, ha a vállalkozás nem vállalta e költség viselését
- arról, hogy a fogyasztó köteles megtéríteni a vállalkozás ésszerű költségeit, ha a fogyasztó felmondási jogát a teljesítés megkezdését követően gyakorolja
- arról, hogy mely esetben nem illeti meg a fogyasztót az elállási- és felmondási jog, illetve azokról a körülményekről, amelyek teljesülése esetén a fogyasztó elveszíti ezt a jogát
- az értékesítés utáni ügyfélszolgálati és egyéb szolgáltatásokról
- arról, hogy rendelkezésre áll-e magatartási kódex, illetve a magatartási kódexről történő másolatkérés módjáról
- a fogyasztó kötelezettségeinek szerződés szerinti legrövidebb időtartamáról
- a fogyasztó által a vállalkozás kérésére fizetendő vagy biztosítandó letét vagy egyéb pénzügyi biztosíték nyújtásáról és annak feltételeiről
- a jogszabályi előírás vagy a vállalkozás döntése alapján a vállalkozásra nézve kötelező peren kívüli panaszkezelési mód és vitarendezési mechanizmus igénybevételeének lehetőségéről, valamint az ehhez való hozzáférés módjáról.²⁹

2. A fogyasztói szerződés megkötésére vonatkozó tájékoztatási szabályok

2.1. Az üzlethelyisegen kívül kötött szerződések esetén

Az üzlethelyisegen kívül kötött szerződések alatt olyan fogyasztói szerződéseket értünk

- amelyet a szerződő felek egyidejű fizikai jelenléte mellett a vállalkozás üzlethelyiségétől eltérő helyen kötöttek meg
- amelyre vonatkozóan a fogyasztó tett ajánlatot a vállalkozásnak az előbbieken meghatározott körülmények között
- amelyet a vállalkozás üzlethelyiségében vagy távollévők közötti kommunikációt lehetővé tevő eszköz alkalmazásával közvetlenül azt követően kötöttek meg, hogy a vállalkozás

---

²⁹ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés d), f), g), i), j), k), l), n), o), r), s), v) pont

üzlethelyiségétől eltérő helyen (a felek egyidejű fizikai jelenléte mellett) személyesen és egyénileg kapcsolatba lépett a fogyasztóval vagy

- amelyet a vállalkozás által szervezett olyan út során kötöttek meg, amelynek célja a termékek vagy szolgáltatások fogyasztó számára történő értékesítése vagy népszerűsítése.³⁰

Korábban házaló kereskedés néven létezett, majd a jogalkotó a szabályozás hatálya alá vonta azokat a tevékenységeket is, ahol utazás vagy más rendezvény alkalmával kerül sor a szerződés megkötésére. Ebben az esetben a vállalkozó nem rendelkezik üzlethelyiséggel vagy azon kívül köti meg a szerződést, így a fogyasztó még inkább kiszolgáltatottá válik.³¹ A kiszolgáltatottságot hivatott csökkenteni a széleskörű tájékoztatás nyújtása.

A 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet a tájékoztatás formai követelményeit határozza meg és előírja, hogy azt a vállalkozásnak papíron vagy más tartós adathordozón, olvasható módon, világos és közérthető nyelven kell a fogyasztó rendelkezésére bocsátani.

A tájékoztatási kötelezettség a fogyasztó oldalán is megjelenik. Ugyanis a fogyasztó az arra vonatkozó kérését, hogy a vállalkozás a szolgáltatás nyújtására irányuló szerződés teljesítését már a fogyasztó számára az elállási- és felmondási jog gyakorlására nyitva álló tizennégy napos határidő lejárta előtt megkezdje, köteles a vállalkozóval kifejezetten, tartós adathordozón közölni.³²

Három feltétel konjunktív teljesülése esetén:

- ha a fogyasztó kifejezetten kérte a vállalkozás javításra vagy karbantartásra irányuló szolgáltatását és
- a szerződő felek azonnal teljesítik szerződéses kötelezettségeiket, valamint
- a fogyasztó által fizetendő összeg nem haladja meg a kétszáz eurónak megfelelő forintösszeget

---

³⁰ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 4. § 14. a)-d) pont

³¹ Fézer Tamás: Atipikus szerződések. In: Csécsy-Fézer-Hajnal-Károlyi-Petkó-Törő-Zoványi: Kereskedelmi tranzakciók joga. Elektronikus megjelenés, Debrecen, 2018. 112-113. oldal

³² 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 13. §

van mód arra, hogy az írásbeli tájékoztatás csupán a vállalkozásra vonatkozó adatokat és az ellenszolgáltatás teljes összegét vagy annak kiszámítási módját, illetve becsült összegét tartalmazza.

33

A fogyasztó kifejezett beleegyezése alapján elegendő szóban megadni a termék vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságaira, a fogyasztót megillető elállási- és felmondási jog gyakorlásának feltételeire, valamint az arra vonatkozó tájékoztatást, hogy mely esetben nem illeti meg a fogyasztót az elállási- és felmondási jog, illetve azokról a körülményekről, amelyek teljesülése esetén a fogyasztó elveszíti ezt a jogát.

Ugyanakkor a szerződéskötés visszaigazolása már tartalmazza a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet által meghatározott, a szerződéskötést megelőző időszakra vonatkozó valamennyi tájékoztatást.

2.2. A távollévők között kötött szerződések esetén

A távollévők között kötött szerződés olyan fogyasztói szerződés, amelyet a szerződés szerinti termék vagy szolgáltatás nyújtására szervezett távértékesítési rendszer keretében a felek egyidejű fizikai jelenléte nélkül úgy kötnek meg, hogy a szerződés megkötése érdekében a szerződő felek kizárólag távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszközt alkalmaznak.³⁴ Az internetes fogyasztói szerződések nagy része távollévők között kötött szerződésnek minősül.³⁵

Papp Tekla megfogalmazásában a távollévők között kötött szerződéseknél egy úgynevezett „arctalan jogviszonyról” van szó, ugyanis a felek nem egy térben hozzák létre a szerződést. E szerződések szabályozása vonatkozásában különösen elengedhetetlen a fogyasztóvédelem fokozott érvényesítése. A távközlő eszközök használata folytán is előálló információhiány megfelelően ellensúlyozandó a fogyasztók pontos, közérthető és egyértelmű tájékoztatásával, különösen amiatt, hogy a fogyasztónak a szerződés megkötése előtt nincs lehetősége a megvásárolni kívánt áru, illetve az igénybe venni akart szolgáltatás megismerésére.³⁶

---

³³ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdés

³⁴ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 4. § 10. pont

³⁵ Marosi Zoltán: A fogyasztó védelme az elektronikus kereskedelemben - avagy az Internet a vásárló szemével nézve <https://www.jogiforum.hu/publikaciok/32> (2020. február 17-ei letöltés) 14. oldal

³⁶ Papp Tekla: Távollévők közötti szerződések; Csomagküldő kereskedelem. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 149. oldal

A vállalkozás a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet által, a szerződéskötést megelőzően nyújtott tájékoztatást világos és közérthető nyelven közli a fogyasztóval vagy azt a fogyasztó számára elérhetővé teszi, az alkalmazott távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszköznek megfelelő módon. A tartós adathordozón rendelkezésre bocsátott tájékoztatással szembeni követelmény, hogy olvasható legyen.

A szerződés megkötését követő „ésszerű időn” belül, de a termék adásvételére irányuló szerződés esetén legkésőbb az átadáskor, a szolgáltatásnyújtására irányuló szerződés esetén legkésőbb a szolgáltatás teljesítésének megkezdésekor, a vállalkozás tartós adathordozón visszaigazolást ad a fogyasztónak a megkötött szerződésről. A visszaigazolás tartalmazza a szerződéskötést megelőzően nyújtott tájékoztatást.³⁷

A távollévők között kötött szerződések esetében is megtalálható az a rendelkezés, hogy a fogyasztó tartós adathordozón köteles kifejezetten közölni az arra vonatkozó kérését, hogy a vállalkozás a szolgáltatás nyújtására irányuló szerződés teljesítését már a fogyasztó számára az elállási- és felmondási jog gyakorlására nyitva álló tizennégy napos határidő lejárta előtt megkezdje.³⁸

Ha a távollévők közötti, *elektronikus úton kötött szerződés* a fogyasztó számára fizetési kötelezettséget keletkeztet, a vállalkozás egyértelműen és jól látható módon, közvetlenül a fogyasztó szerződési nyilatkozatának megtétele előtt hívja fel a fogyasztó figyelmét az alábbiakra:

- a termék vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságaira
- az ellenszolgáltatás teljes összegére
- határozatlan időre szóló vagy előfizetést magában foglaló szerződés esetében arra, hogy az ellenszolgáltatás teljes összege a számlázási időszakra vonatkozó valamennyi költséget tartalmazza
- határozatlan időre szóló szerződés időtartamára és felmondásának feltételeire és
- a fogyasztó kötelezettségeinek szerződés szerinti legrövidebb időtartamára.³⁹

---

³⁷ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 18. §

³⁸ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 19. §

³⁹ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 15. § (2) bekezdés

A vállalkozás köteles arról gondoskodni, hogy a fogyasztó a szerződési nyilatkozatának megtételekor kifejezetten tudomásul vegye azt, hogy nyilatkozata fizetési kötelezettséget von maga után. Ha a nyilatkozat megtétele gomb vagy hasonló funkció aktiválásával jár, könnyen olvasható módon, „fizetési kötelezettséggel járó megrendelés” vagy ennek megfelelő, egyértelműen megfogalmazott felirattal kell ellátni. Ez jelzi, hogy a szerződési nyilatkozat megtétele a vállalkozás javára teljesítendő fizetési kötelezettséget von maga után.

Ha a szerződést olyan *távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszköz* alkalmazásával kötik meg, amelyen az információk megjelenítésére korlátozott hely vagy idő áll rendelkezésre, a szerződés megkötése előtt a vállalkozás közli legalább

- a termék vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságait
- a vállalkozás nevét
- az ellenszolgáltatás teljes összegét
- határozatlan időre szóló vagy előfizetést magában foglaló szerződés esetében azt, hogy az ellenszolgáltatás teljes összege a számlázási időszakra vonatkozó valamennyi költséget tartalmazza
- a fogyasztót megillető elállási- és felmondási jog gyakorlásának feltételeit
- határozatlan időre szóló szerződés időtartamának és felmondásának feltételeit.⁴⁰

Az előbbi, a *távollévők közötti kommunikációt lehetővé tévő eszköz* alkalmazásával megkötött szerződésekre vonatkozó szabályokon túl, amennyiben a vállalkozás a *távollévők közötti szerződés* megkötését *telefonon* kezdeményezi, a telefonbeszélgetés megkezdésekor tájékoztatja a fogyasztót a vállalkozás nevééről, illetve annak a vállalkozásnak a nevééről, akinek a nevében telefonál, valamint arról, hogy a telefonhívás szerződés megkötésére irányul.⁴¹

3. A tájékoztatási kötelezettség megsértésének jogkövetkezményei

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) szerinti fogyasztóvédelmi hatóság jár el a vállalkozással szemben,

---

⁴⁰ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 16. §

⁴¹ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 17. §

amennyiben az valamely, a 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet által előírt tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget. A szerződéskötést megelőzően nyújtandó tájékoztatási kötelezettség teljesítésének bizonyítása a vállalkozót terheli.⁴²

Érvényesül a rejtett költség tilalma, ugyanis a fogyasztó nem köteles megtéríteni azokat a költségeket, amelyekről a vállalkozó nem tájékoztatta.⁴³ A szerződés semmisségét eredményezi és erre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni, ha a vállalkozó nem gondoskodott arról, hogy a fogyasztó a szerződési nyilatkozatának megtételekor kifejezetten tudomásul vegye, hogy nyilatkozata fizetési kötelezettséget von maga után.⁴⁴

A fogyasztót megillető elállási- és felmondási jog gyakorlásának feltételeire vonatkozó tájékoztatás elmulasztása esetén, az elállási határidő tizenkét hónappal meghosszabbodik. Ez teszi lehetővé az eredeti állapot helyreállítását anélkül, hogy a szerződésszegés jogkövetkezményei kerülnének alkalmazásra.

Amennyiben az elállási- és felmondási jog gyakorlására nyitva álló tizennégy napos határidő lejártát követő tizenkét hónapon belül kerül sor a tájékoztatás megadására, a tájékoztatás közlésétől számított tizennégy napon belül gyakorolható az elállási- és felmondási jog.⁴⁵ A tájékoztatási kötelezettség elmulasztása esetén, a fogyasztó nem felel a szükséges használatot meghaladó használatból eredő értékcsökkenésért.⁴⁶

IV. A fogyasztók tájékoztatására vonatkozó szabályok a fogyasztóknak nyújtott hitelszerződésekben

A fogyasztónak nyújtott hitelről a 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fhtv.) rendelkezik. A törvény a 2008/48/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja és azokra a hitelszerződésekre terjed ki,

---

⁴² 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 11. § (7) bekezdés

⁴³ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés

⁴⁴ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 15. § (2) bekezdés

⁴⁵ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 21. §

⁴⁶ 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet 25. §

amelyeket a fogyasztó vesz igénybe. Míg az Fhtv. egységesen hitelszerződésnek tekinti a hitel- és kölcsönszerződéseket, a Ptk.-ban markánsan elhatárolódik egymástól a két fogalom.⁴⁷

1. Kereskedelmi kommunikációban

A fogyasztóknak nyújtott hitelszerződésekben főként megjelenik a felek közötti információ-eltolódás, így a törvény nagy hangsúlyt fektet a tájékoztatási kötelezettségre oly módon, hogy már a hitelekre vonatkozó kereskedelmi kommunikáció, azaz a reklám milyenségét is rögzíti. Ekként fel kell tüntetni a teljes hiteldíj mutató⁴⁸ értékét, az információ könnyen olvasható vagy jól hallható kell, hogy legyen, minden olyan megfogalmazást kerülni kell, amely téves várakozásokat kelthet a fogyasztóban. Részletes felsorolást tartalmaz a törvény arra vonatkozóan, hogy mit kell magába foglalnia a kereskedelmi kommunikációnak, amennyiben további hitelkamatot vagy bármilyen más ellenszolgáltatásra vonatkozó számadatot is megjelölnek.⁴⁹

2. Prekontraktuális időszakban

A hitelezők információ-nyújtási kötelezettségének sokszínűsége már a szerződések prekontraktuális időszakában megjelenik. A cél, hogy a fogyasztó egyértelmű, jól értelmezhető, világos információkat kapjon a hiteltermékről és az egyes hiteltermékek könnyen összehasonlíthatóak legyenek.⁵⁰ Annak érdekében, hogy az egyes hitelszerződésekre vonatkozó ajánlatok ne téveszthessék meg a fogyasztót, minden egyéb, például marketing célú, további tájékoztatás, csak és kizárólag elkülönített dokumentumként csatolható a fogyasztónak formanyomtatvány útján nyújtott általános tájékoztatóhoz.⁵¹

A *felvilágosítás*nak olyannak kell lennie, amely alapján a fogyasztó felmérheti, hogy az igénybe venni tervezett hitel, kapcsolódó szolgáltatás megfelel-e az igényeinek és a pénzügyi teljesítőképességének. Ekként ki kell terjednie az ajánlott termékek legfontosabb jellemzőire, a fogyasztó pénzügyi helyzetére gyakorolt hatására és a fizetés elmulasztásának következményeire, a

---

⁴⁷ Varga Nelli (2018.): i. m. 115. oldal

⁴⁸ Lásd bővebben: Fht. 3. § 20. pont

⁴⁹ Lásd bővebben: Fhtv. 4. § (2)-(3) bekezdés

⁵⁰ Varga Nelli (2018.): 116. oldal

⁵¹ Varga Nelli: Fogyasztói hiteljog. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 202. oldal

késedelmi kamatra, a hitel felmondására és a biztosítékok érvényesítésére. A fogyasztó megalapozott döntése érdekében rendelkezésére kell bocsátani a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat.

A felvilágosítással szemben támasztott követelmény továbbá, hogy tömör és informatív legyen.

A tájékoztatásnak ki kell terjednie a hitelfelvétel folyamatára, a Magyar Nemzeti Bank fogyasztóvédelmi hatósági jogkörére és a Pénzügyi Békéltető Testületnek pénzügyi fogyasztói jogvita bírósági eljárásán kívüli rendezésében betöltött szerepére is.⁵²

Az előbb részletezett felvilágosítás nyújtása mellett, az adott hiteltermék vonatkozásában elegendő formanyomtatvány segítségével *általános tájékoztatást* nyújtani, még azt megelőző ügynevezett „kellő időben”⁵³, hogy a fogyasztót bármilyen ajánlat vagy szerződés kötné. Ekként az információ-nyújtás nem személyre szabott, abban az Fhtv. 1. mellékletében⁵⁴ található formanyomtatvány nyújt segítséget, amelyet papíron vagy más tartós adathordozón kell a fogyasztó rendelkezésére bocsátani, akkor is, ha elektronikus úton történt a kötelezettség teljesítése.⁵⁵ A fogyasztó a formanyomtatvány másolatának aláírásával igazolja annak átvételét és azt is, hogy a tájékoztatást megkapta.

A tájékoztatás fontosságára utal az a törvényi rendelkezés is, amely lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy elállási, illetve felmondási jogát a szerződéskötés napjához képest eltérően, a tájékoztatás kézhezvételétől számítottan gyakorolja, amennyiben azt a szerződéskötést követően kapja kézhez. Ebben az esetben is, e joga gyakorlására tizennégy nap áll rendelkezésére.⁵⁶

Távközlő eszköz útján történő szerződéskötés esetén, ahol nincs mód az előzetes tájékoztatás megadására, a szerződés megkötését követően, haladéktalanul eleget kell tenni a fogyasztóval szemben fennálló tájékoztatási kötelezettségnek.⁵⁷

---

⁵² Fhtv. 5. §

⁵³ Az ügynevezett „kellő idő” meghatározásakor mindig az egyedi körülmények figyelembevétele szükséges, így az függ a hitel jellegétől, a felek kapcsolatától és még számos egyéb körülménytől is.

⁵⁴ Az Fhtv. 1. melléklete tartalmazza az általános tájékoztatót a hitelszerződés megkötését megelőzően, míg a 2. melléklete a fizetési számlához kapcsolódó hitelkeret esetében nyújt segítséget.

⁵⁵ Fhtv. 6. § (1) bekezdés

⁵⁶ Fhtv. 21. § (1)-(2) bekezdés

⁵⁷ Fhtv. 10. §

Érdemes külön bekezdést szentelni a jelzáloghitelekre, amelyekre vonatkozó szabályok a 2014/17/EU irányelvnek megfelelően kerültek rögzítésre. Ezen szerződések vonatkozásában az egyértelműség és érthetőség követelményének megfelelő általános tájékoztatáson túl, személyre szabott információnyújtást is találunk. Ezt Varga Nelli tanulmányában a fogyasztó *aktív kitanítási kötelezettségeként* említi.⁵⁸

Ez utóbbinak az általános tájékoztatást követve, de még a szerződéskötést megelőzően kell megvalósulnia, papíron vagy más tartós adathordozón. A személyre szóló tájékoztatást már a fogyasztó által igényeiről, pénzügyi helyzetéről megadott információk és az általa előnyben részesített feltételek alapján kell elkészíteni azért, hogy a különböző ajánlatokat össze tudja hasonlítani, valamint fel tudja mérni a jelzáloghitel felvételének következményeit.⁵⁹

Annak érdekében, hogy a fogyasztó mérlegelni tudja a hitelfelvétel következményeit, a törvény előírja, hogy a szerződés tervezetét legalább három nappal a szerződéskötést megelőzően a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátani. A fogyasztó a három nap letelte előtt nem fogadhatja el az ajánlatot.⁶⁰

A szerződések prekontraktuális létszakához tartozik még a *hitelképesség vizsgálata*, amelynek során a hitelező a fogyasztó hitelképességét a rendelkezésére álló információk alapján értékeli. Ezek az információk a fogyasztó által nyújtott tájékoztatáson és a hitelreferencia-szolgáltatás igénybevételén alapulhatnak, amelyről a hitelező előzetesen, papíron vagy más tartós adathordozón, a hitelkérelem elbírálásának eredményéről pedig, a hitelképesség vizsgálatát követően, haladéktalanul tájékoztatja a fogyasztót.⁶¹

3. A szerződés fennállása alatt

A tájékoztatási kötelezettség a szerződés tartama alatt, az aktuális változásokra vonatkozik.

---

⁵⁸ Varga Nelli (2018.): i. m. 116. oldal

⁵⁹ Fhtv. 12. § (1)-(2) bekezdés

⁶⁰ Fhtv. 13. § (1) bekezdés

⁶¹ Fhtv. 14. § (1)-(3) bekezdés

Jelzáloghitel esetén, a hitelező évente egyszer, illetve a kamatperiódus fordulónapján ad tájékoztatást a fogyasztónak a tartozásról, törlesztési táblázat formájában, díj-, költség- és egyéb fizetésikötelezettség-mentesen.⁶²

A hitel *kamatfeltételeinek módosítása* esetén a kamatperiódus lejártát megelőző legalább 90 nappal, díj vagy költség módosítása esetén a módosítás hatálybalépését megelőző legalább 30 nappal, állami kamattámogatással nyújtott hitel esetén az előbbieket érintő módosítást annak hatálybalépését megelőző legalább 15 nappal kell közölni a fogyasztóval.⁶³

Fizetési számlához kapcsolódó hitelre vonatkozóan, a hitelezőnek rendszeres, utólagos tájékoztatási kötelezettsége áll fenn a fogyasztóval szemben, amelynek gyakoriságáról a felek a szerződésben állapodnak meg. A tájékoztatás tartalma vonatkozásában részletes felsorolást ad a törvény.⁶⁴

Határozatlan idejű hitelszerződés esetén, a felek a szerződésben megállapodhatnak arról, hogy meghatározott feltételek fennállása esetén, a hitelező jogosult a fogyasztó lehívási jogát letiltani. Ennek gyakorlása esetén, a hitelező a fogyasztót a letiltás tényéről és annak okairól tájékoztatni köteles.⁶⁵

A *hitelszerződés felmondását megelőzően*, a hitelezőt az írásbeli fizetési felszólítással egyidejűleg tájékoztatási kötelezettség is terheli a tartozás összegére, a kamatokra és a tartozás rendezésének elmaradása esetén a várható jogkövetkezményekre vonatkozóan. Jelzáloghitel-szerződés esetén ez a tájékoztatás kiegészül továbbá a fogyasztó által a szerződés megkötésétől kezdődően teljesített törlesztő részletekkel, a visszafizetett tőkeösszeggel, az elszámolt kamatokkal és egyéb költségekkel.⁶⁶

Deviza alapú hitelszerződés megkötése esetén a hitelező tájékoztatási kötelezettsége során köteles feltárni a fogyasztó előtt a szerződéses ügylettel összefüggésben őt érintő kockázatokat, és ennek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával ellátott nyilatkozattal kell igazolnia.⁶⁷

---

⁶² Fhtv. 17. § (2) bekezdés

⁶³ Fhtv. 18. § (1)-(3) bekezdés

⁶⁴ Fhtv. 19. § (1)-(3) bekezdés

⁶⁵ Fhtv. 20. § (3)-(4) bekezdés

⁶⁶ Fhtv. 20/B. § (1), (3) bekezdés

⁶⁷ Fhtv. 21/A. § (1) bekezdés; Varga Nelli (2018.): i. m. 118. oldal

Az árfolyamkockázatot csökkentő eljárások biztosítása körében a törvény előírja az ezzel kapcsolatos megfelelő tájékoztatást. Figyelmeztetési kötelezettség terheli a hitelezőt, ha a még fennálló, a fogyasztó által fizetendő teljes összeg vagy a rendszeresen fizetendő törlesztő részlet összege több mint 20%-kal eltér attól az összegtől, mint amennyi a hitelszerződés megkötésekor érvényes árfolyam alapján lenne. Ennél kisebb mértékű árfolyam növekedés esetén a kockázat mérséklésének lehetőségére vonatkozó figyelmeztetés csupán lehetőségként és nem kötelezettségként került a normaszövegbe.⁶⁸

A hitelezőnek biztosítani kell, hogy meghatározott feltételek mellett a fogyasztó átválthassa hitelét egy másik devizanemre vagy rendelkezésére álljanak árfolyamkockázatot csökkentő eljárások. Az árfolyam jelentős változása esetére a törvény külön tájékoztatási kötelezettséget ír elő a hitelező részére szerződés megkötését megelőző személyre szóló tájékoztatás⁶⁹ során és a hitelszerződésben egyaránt.⁷⁰

Valamennyi hitelszerződés vonatkozásában, ha a fogyasztó jelzi *előtörlesztési* szándékát, a hitelező köteles tájékoztatni a fogyasztót az előtörlesztésre vonatkozó információkról, annak következményeiről, költségvonzatáról.⁷¹

A fizetési számla nyitására vonatkozó keretszerződés megkötése során a felek megállapodhatnak abban, hogy a fogyasztó jogosult a *hiteltúllépésre*. Ekkor a hitelezőt egy rendszeres, illetve amennyiben a hiteltúllépés időtartama az egy hónapot meghaladja, haladéktalan tájékoztatási kötelezettség terheli a fogyasztó irányába, különösen annak összegéről, kamatáról és költségeiről.⁷²

---

⁶⁸ Fhtv. 21/E. § (1)-(2) bekezdés

⁶⁹ A személyre szóló tájékoztatónak tartalmaznia kell egy szemléltető példát arra, hogy milyen hatással jár a fogyasztóra nézve az árfolyam 20%-os változása azokban az esetekben, ha a hitelszerződés nem korlátozza a fogyasztót érintő árfolyamkockázatot 20%-nál alacsonyabb árfolyamváltozásra.

⁷⁰ Fhtv. 21/E. § (3) bekezdés

⁷¹ Fhtv. 25. § (8) bekezdés

⁷² Fhtv. 26. § (1)-(4) bekezdés

4. A fogyasztónak nyújtott hitellel kapcsolatos egyes tájékoztatási szabályokról szóló 56/2014. (XII. 31.) NGM rendelet

Az Fhtv. felhatalmazása alapján megalkotott, a fogyasztónak nyújtott hitellel kapcsolatos egyes tájékoztatási szabályokról szóló 56/2014. (XII. 31.) NGM rendeletben találunk részletszabályokat a tájékoztatási kötelezettség tekintetében.

A hitelszerződés megkötését megelőző tájékoztatás során kiemelést nyer, többek között, hogy:

- a fogyasztó aláírásával igazolja, hogy megkapta a kereskedelmi kommunikációban és a szerződések prekontraktuális időszakában az Fhtv. alapján kötelezően nyújtandó tájékoztatást
- az általános tájékoztatást megelőzően a fogyasztó lehetőségeinek felmérése érdekében tájékoztatni szükséges a jövedelemarányos törlesztő részlet és a hitelfedezeti arányok szabályozásáról szóló 32/2014. (IX. 10.) MNB rendelet vonatkozó főbb követelményeiről
- deviza alapú hitelszerződés esetén a tájékoztatásnak arra is ki kell terjednie, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli, valamint
- a fogyasztónak a hitelszerződés megkötésekor felelősen kell eljárnia, felelős döntést kell hoznia
- figyelem felhívási kötelezettsége van a hitelezőnek arra vonatkozóan, hogy a fizetési nehézség esetén a fogyasztó mielőbb tájékoztassa hitelezőjét, annak érdekében, hogy a hitelszerződés felmondásának megelőzése érdekében lehetőség legyen a közös megoldás keresésére.⁷³

A fogyasztó által igényelt hitelszerződéshez kapcsolódóan, a fogyasztói kezességi szerződés vagy a fogyasztói zálogszerződés esetén, a hitelezőt, a fogyasztó hitelkérelméhez kapcsolódó hitelbiztosíték nyújtójával szemben terheli tájékoztatási kötelezettség.⁷⁴

---

⁷³ a fogyasztónak nyújtott hitellel kapcsolatos egyes tájékoztatási szabályokról szóló 56/2014. (XII. 31.) NGM rendelet 3. § (2) bekezdés, 4. § (2), (5) bekezdés, 5. § (1), (2) bekezdés c) pont

⁷⁴ a fogyasztónak nyújtott hitellel kapcsolatos egyes tájékoztatási szabályokról szóló 56/2014. (XII. 31.) NGM rendelet 8. §

5. A jelzáloghitelre vonatkozó tájékoztatás szabályairól szóló 3/2016. (I. 7.) NGM rendelet

A jelzáloghitel és a pénzügyi lízing igénylése esetén a fogyasztó részére nyújtott általános és személyre szóló tájékoztatásra vonatkozó részletes szabályokat, a jelzáloghitelre vonatkozó tájékoztatás szabályairól szóló 3/2016. (I. 7.) NGM rendelet tartalmazza. Az általános tájékoztatás tartalmi, a személyre szóló tájékoztatás formai követelményei vonatkozásában a normaszöveg mellékletét képező formanyomtatvány, utóbbi kitöltéséhez pedig, szintén a mellékletben található kitöltési útmutató nyújt segítséget.

Az általános tájékoztatás tartalmi követelményeinek tizenhat pontos felsorolásából, terjedelmi korlátokra figyelemmel, csak az alábbi előírást emelem ki: ha a fogyasztó által fizetett részletek nem eredményezik haladéktalanul a hitelösszeg törlesztését, tájékoztatást kell nyújtani arról, hogy a hitelszerződés feltételeinek betartása nem eredményezi automatikusan a hitel teljes összegének visszafizetését.⁷⁵

V. A fogyasztók tájékoztatására vonatkozó szabályok a timesharing szerződésekben

A timesharing szerződésekről a szállás időben megosztott használati jogára, a hosszú távra szóló üdülési termékekre vonatkozó szerződésekről, valamint a tartós szálláshasználati szolgáltatási tevékenységről szóló 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet) rendelkezik, amely a 2008/122/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja. Iskolapéldája azoknak az atipikus megállapodásoknak, amelyek bonyolult, a jogviszony lényegét nem a legprecízebben kifejező elnevezéssel rendelkeznek.⁷⁶

A timesharing- kontraktus keretében a fogyasztó meghatározott, üdülési vagy lakás célú, használati jogot szerez, 3 évre, illetve annál hosszabb, de mindig határozott időtartamra, egy vagy több adott épület és helyiségei, kiegészítő jellegű tartozékai felett, az év egy előre megállapított időszakában,

---

⁷⁵ a jelzáloghitelre vonatkozó tájékoztatás szabályairól szóló 3/2016. (I. 7.) NGM rendelet 1. melléklet 2.16. pont

⁷⁶ Dudás Attila- Papp Tekla: i. m. 3. oldal

évenként visszatérő jelleggel, az ingatlan tulajdonosától közvetlenül, illetve közvetve az értékesítőtől vagy viszonteladási ügynökségtől.⁷⁷

Ide tartozik a szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződés, a hosszú távra szóló üdülési termékre vonatkozó szerződés, a viszontértékesítési szerződés és a csereszerződés is. A timesharing szerződések tekintetében részletes tájékoztatási kötelezettséget ró a jogalkotó a vállalkozásra, amely kötelezettség megsértése esetében is, az Fttv. szerint, a vállalkozással szemben a fogyasztóvédelmi hatóság jár el.⁷⁸

1. A timesharing szerződésekre vonatkozó közös szabályok

A tájékoztatással szemben támasztott formai követelmény, hogy amennyiben azt a normaszöveg írásbeliséghez köti, akkor papíron vagy tartós adathordozón kell teljesíteni.

Már a timesharing szerződésekkel kapcsolatos *kereskedelmi kommunikáció* is tartalmazza a fogyasztónak az írásbeli tájékoztatóra vonatkozó jogosultságát és annak a fogyasztó számára való elérhetőségét.

A szerződéskötést megelőző tájékoztatást

- a fogyasztó szerződési nyilatkozatának megtétele előtt, kellő időben, írásban, a 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet mellékletében meghatározott tartalommal, szerződéstípusonkénti bontásban, díjmentesen köteles nyújtani a vállalkozás
- az írásbeli tájékoztató a megkötött szerződés részét képezi
- amennyiben a szerződés valamely kikötése az írásbeli tájékoztató tartalmától eltér, a fogyasztót erről és az eltérés mibenlétéről külön is tájékoztatni kell
- a fogyasztó figyelmét külön is fel kell hívni a fogyasztót megillető elállási jogra és annak határidejére, amely alatt a vállalkozó nem kérhet és nem is fogadhat el részteljesítést.⁷⁹

---

⁷⁷ Papp Tekla: A timesharing- szerződés. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 137. oldal

⁷⁸ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 28. §

⁷⁹ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 5-6. §

A vonatkozó bírói gyakorlat szerint nem a szerződési nyilatkozat megtétele előtti kellő időben történik a tájékoztatás nyújtása, ha a szerződési ajánlat megtételét és ismertetését követően, közvetlenül a szerződés aláírását megelőzően kerül erre sor. Ha a tájékoztatás átadása közvetlenül a szerződés aláírását megelőzően, a szerződés megkötésének folyamatában történik, az nem a szerződéskötést megelőző időpont, az nem „kellő időben” történik, mert az áttanulmányozást, megismerést nem teszi lehetővé.⁸⁰

A timesharing szerződések körében is megtaláljuk a fogyasztót megillető elállási jog gyakorlására vonatkozó eltérő szabályokat arra az esetre, ha a vállalkozás nem vagy késedelmesen teljesíti a szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettségét. Főszabály szerint a fogyasztó írásban, indokolás nélkül elállhat a szerződéstől annak megkötése vagy kézhezvétele napjától számított tizennégy napon belül. Ugyanakkor a szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettség nem teljesítése esetén, a fogyasztó a szerződés megkötése vagy kézhezvétele napjától számított három hónap és tizennégy napon belül, míg a tájékoztatási kötelezettség három hónapon belüli késedelmes teljesítése esetén, a teljesítéstől számított tizennégy napon belül gyakorolhatja elállási jogát.⁸¹

A tájékoztatási kötelezettség gyakorlása szempontjából a *szerződés megkötésének* idejére vonatkozó tájékoztatási kötelezettség, markánsan elválik a szerződések prekontraktuális időszakára vonatkozó tájékoztatási kötelezettségtől. Ugyanis az egyes szerződésekbe foglalva, az írásbeli tájékoztatón túl, amely a szerződés részét képezi, további információ-nyújtási kötelezettséget találunk. Ekként megtaláljuk a szerződés részét képezve, az elállási jog gyakorlására vonatkozó, a 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet mellékletét képező formanyomtatványt is. Már az írásbeli tájékoztató meghatározza a szerződés lényegi elemeit, ugyanakkor van lehetőség, meghatározott esetben az attól való kifejezett eltérésre is, utalva a szerződésben annak tényére és tartalmára.⁸²

2. A szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződés

A szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződés alatt a felek által határozatlan vagy egy évet meghaladó mértékű határozott időre kötött olyan fogyasztói szerződést értünk, amely

---

⁸⁰ Fővárosi Törvényszék Pf. 630.432/2014/4.

⁸¹ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés, 11. §

⁸² 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. §

alapján a fogyasztó ellenszolgáltatás fejében megszerzi egy vagy több szállás egynél több meghatározott időszakra vonatkozó használatának jogát.⁸³ A timesharing szerződések ezen típusában a vállalkozó a használati jog fogyasztóra történő átruházására, míg a fogyasztó az ellenérték megfizetésére köteles.⁸⁴

A szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződések esetében a 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 1. melléklete tartalmazza a tájékoztatási formanyomtatványt. A vállalkozásra, a szerződés tárgyára, az ellenértékre, a szerződéshez kapcsolódó egyéb szolgáltatásokra, csererendszerre, magatartási kódexre, valamint az elállási jogra és a jog- és fórumválasztásra vonatkozó általános tájékoztatás, a szerződés megkötését megelőző írásbeli tájékoztatásnak is a részét képezi. Ugyanakkor a részletes tájékoztatás, amely a szerződés tárgyát képező jogról, ingatlanról, építés alatt álló szállásra vonatkozó követelményekről, a költségekről, a szerződés fogyasztó általi felbontásáról, a kiegészítő tájékoztatás részeként pedig az ingatlan karbantartásáról vagy javításáról, illetve a peren kívüli vitarendezés lehetőségéről szól, nemcsak a tájékoztatási formanyomtatványon, hanem külön dokumentumba foglaltan is megadható.

3. A hosszú távra szóló üdülési termékre vonatkozó szerződés

A hosszú távra szóló üdülési termékre vonatkozó szerződés, a felek által határozatlan vagy egy évet meghaladó mértékű határozott időre kötött olyan fogyasztói szerződés, amely alapján a fogyasztó ellenszolgáltatás fejében elsődlegesen azt a jogot szerzi meg, hogy kedvezményekhez vagy más előnyhöz jusson valamely szállás tekintetében, utazási vagy egyéb szolgáltatástól függetlenül vagy azzal összekapcsolva.⁸⁵ A vállalkozás a fogyasztó részére biztosított kedvezmény vagy más előny igénybevételét köteles lehetővé tenni, a fogyasztó pedig ennek ellenértéket megfizetni.⁸⁶

A 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklete tartalmazza a tájékoztatási formanyomtatványt. A szerződés megkötését megelőző írásbeli tájékoztatás részét képező általános tájékoztatás, a csererendszer kivételével, azonos a szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó

---

⁸³ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 10. pont

⁸⁴ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 17. §

⁸⁵ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 5. pont

⁸⁶ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 19. §

szervezők esetében alkalmazott tájékoztatással. A részletes tájékoztatás, amely tartalmazza a szerződés tárgyát képező jogról, a szerződés fogyasztó általi felbontásáról, illetve a peren kívüli vitarendezés lehetőségéről szóló tájékoztatást, a tájékoztatási formanyomtatványon túl, külön dokumentumba foglaltan is megadható.

4. Viszontértékesítési szerződés

A viszontértékesítési szerződés olyan fogyasztói szerződés, amelynek keretében a vállalkozás ellenszolgáltatás fejében szállás időben megosztott használati jogának átruházására vagy hosszú távra szóló üdülési termékre vonatkozó szerződést közvetít, ideértve azt is, ha a vállalkozás a szerződésnek akár a fogyasztó, akár a saját nevében, de a fogyasztó javára való megkötésére jogosult.⁸⁷ A vállalkozás a fogyasztónak harmadik személyekkel kötendő, hosszú távra szóló üdülési termékre vonatkozó szerződést vagy szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződés közvetítésére, a fogyasztó cserébe ellenérték fizetésére köteles.⁸⁸

A 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. melléklete tartalmazza a tájékoztatási formanyomtatványt. A szerződés megkötését megelőző írásbeli tájékoztatás részét képező általános tájékoztatás, a szerződéshez kapcsolódó egyéb szolgáltatások és a csererendszer kivételével, azonos a szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződések esetében alkalmazott tájékoztatással. A részletes tájékoztatás csupán a kiegészítő tájékoztatást tartalmazza, amelybe a peren kívüli vitarendezés lehetőségéről szóló tájékoztatás tartozik bele. A részletes tájékoztatás, ennél a szerződéstípusnál is a tájékoztatási formanyomtatványon vagy külön dokumentumba foglaltan adható meg.

5. Csereszerződés

A csereszerződés olyan fogyasztói szerződés, amely alapján a fogyasztó időlegesen jogosult szállás- vagy egyéb szolgáltatás igénybevételére úgy, hogy ellenszolgáltatás fejében belép egy csererendszerbe.⁸⁹ Csereszerződés alapján a vállalkozás a fogyasztónak a csererendszerben való

---

⁸⁷ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 13. pont

⁸⁸ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 23. §

⁸⁹ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 1. pont

részvételéhez szükséges feltételeket köteles biztosítani, a fogyasztó pedig ennek ellenértékéért éves tagsági díjat köteles fizetni.⁹⁰

A 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. melléklete tartalmazza a tájékoztatási formanyomtatványt. A szerződés megkötését megelőző írásbeli tájékoztatás részét képező általános tájékoztatás, a csererendszer kivételével, azonos a szállás időben megosztott használati jogára vonatkozó szerződések esetében alkalmazott tájékoztatással. A részletes tájékoztatás, amely tartalmazza a csererendszer működésére, a rendelkezésre álló üdülőhelyek és a csererendszerben részt vevő tagok számára, az ingatlanok és azok helyszínének leírására, a szerződés fogyasztó általi felbontására, illetve a kiegészítő tájékoztatás részeként, a peren kívüli vitarendezés lehetőségére vonatkozó tájékoztatást, ebben az esetben is, a tájékoztatási formanyomtatványon túl, külön dokumentumba foglaltnak is megadható.

VI. Záró gondolatok

A modern társadalomban a fogyasztó kiszolgáltatott helyzetben van, hiszen laikus és gazdaságilag gyenge, míg a vele kapcsolatba kerülő másik fél, a vállalkozás gazdasági, jogi és szakmai értelemben professzionális, ezért a fogyasztó védelemre szorul. A nagyléptékű technológiai fejlődéssel és a verseny fokozódásával a fogyasztó kiszolgáltatott helyzete tovább erősödik.

Az európai bírósági ítélkezési gyakorlat⁹¹ is elismeri, hogy a fogyasztó a szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van. Ez az aszimmetrikus viszony, leginkább az információhiányban ölt testet. Információs aszimmetriáról tehát akkor beszélünk, ha a felek egyike több vagy pontosabb információval rendelkezik, mint a másik.

A felek között kialakult egyensúlyhiányos helyzet kiegyenlítése, az egyensúly megteremtése a fogyasztóvédelem általános célja és rendeltetése, amelyhez elsődleges segítséget nyújt, mintegy kiindulópontként szolgál, a fogyasztók széleskörű és kellő részletességű tájékoztatása.⁹²

---

⁹⁰ 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 26. §

⁹¹ Lásd erről bővebben: Az Európai Bíróság C-137/08. sz. VB Pénzügyi Lízing Zrt. kontra Schneider Ferenc ügyben 2010. november 9-én hozott ítélete, EU:C:2010:659, 46. pont; vagy az Európai Bíróság C-472/11. sz. Banif Plus Bank Zrt. kontra Csipai és Csipai ügyben 2013. február 21-én hozott ítélete, EU:C:2013:88, 19. pont.

⁹² Nagy Zoltán: Véd vagy „kivéd” a pénzügyi fogyasztóvédelem? <https://kozjavarok.hu/ved-vagy-kived-penzugyi-fogyasztovedelem> (2020. május 7-ei letöltés)

A fogyasztó felvilágosítása alapvető fogyasztói érdek, amely biztosítja, hogy a fogyasztó elégséges és reális információhoz jusson az adott áru vagy szolgáltatás tekintetében. A tájékozott fogyasztó megfelelő döntést tud hozni abban a kérdésben, hogy megvásárolja-e az adott árut vagy igénybe vegye-e az adott szolgáltatást, megkösse-e és ha igen, milyen tartalommal a fogyasztói szerződést.

A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv számos ponton tartalmaz előírást a fogyasztó számára nyújtandó tájékoztatás vonatkozásában. A számos Uniós előírás mentén megalkotott vagy pontosított hazai szabályozás révén a fogyasztók részletes tájékoztatásban részesülnek, amelynek célja, hogy a fogyasztó módjában álljon az adott ügylet előnyeit és hátrányait, az ügyletből származó kockázatokat mérlegelni.

Az információ-nyújtásnak világosnak, az ajánlatnak átláthatónak és összehasonlíthatónak kell lennie annak érdekében, hogy a fogyasztók a tények teljes ismeretében hozhassák meg döntésüket. Ezért találkozunk már a Ptk. szerződési alapelvei körében az együttműködési és a tájékoztatási kötelezettség szabályaival, majd az egyes szerződések körében, a szerződés jellegéből adódóan, részletszabályokat is találunk erre vonatkozóan.

Ugyanakkor tartalmát tekintve az sem mindegy, hogy a szerződéskötés folyamatában melyik létszakban vagyunk, hiszen már a szerződéskötést megelőzően, a prekontraktuális szakban vagy akár ezt megelőzően, a kereskedelmi kommunikáció során is előírásokat állapít meg a jogalkotó a tájékoztatási kötelezettségre. Egyes szerződésekre ezen túl a tájékoztatási előírások általános és speciális rendelkezéseket is tartalmaznak, azt akár több lépcsőben is nyújthatják a fogyasztó számára vagy a hiánytalan tájékoztatás érdekében formanyomtatványt használhatnak.

Ahogy látható, a tájékoztatás ilyen részletekbe menő megjelenése egyfajta garancia a fogyasztó irányába, ugyanakkor az információk sokaságában a fogyasztó el is veszhet, ezért álláspontom szerint a tájékoztatási kötelezettség körébe eső információkból az adott ügylet szempontjából különösen jelentőseket, a szerződés megkötésekor újból meg lehetne ismételni, ezzel ismét felhívva rájuk a fogyasztó figyelmét.

Az egyre inkább szélesedő fogyasztói jogosultságok szabályozása pedig csak akkor érheti el a célját, ha a fogyasztók ismerik jogaikat és igényeik érvényesítésének módját.⁹³ A fogyasztói ismeretek a fogyasztók oktatása révén is átadhatóak, amely elsősorban állami feladatként jelenik meg, mint a Nemzeti Alaptanterv része.⁹⁴

A fogyasztóvédelemben rendkívüli jelentőséggel bíró prevenció teszi lehetővé azt, hogy egyre több legyen a tájékozott fogyasztó, ekként a vitás helyzetek valószínűsége is csökkenhet.⁹⁵ A jobb tájékozottság és az ismeretek bővítése nagyobb fogyasztói bizalom kialakulásához vezethet, az ismeretei birtokában megalapozott, tudatos döntést hozó fogyasztó pedig elégedettebb ügyfél is egyben.⁹⁶

---

⁹³ Kaszainé Mezey Katalin: i. m. 10. oldal

⁹⁴ Fgy. tv. 17. § (1)-(3) bekezdés

⁹⁵ Barta Attila: A hírközlési szolgáltatások egyes fogyasztóvédelmi aspektusai <http://kozjak.hu/hirkozlesi-szolgaltatasok-egy-es-fogyasztovedelmi-aspektusai> (2020. március 21-ei letöltés)

⁹⁶ http://nmhh.hu/cikk/167682/A_tudatos_fogyasztok_egyben_elegedettebb_ugyfelek_is%20 (2020. április 24-ei letöltés)

Felhasznált irodalomjegyzék

- Barta Attila: A hírközlési szolgáltatások egyes fogyasztóvédelmi aspektusai
<http://kozjak.hu/hirkozlesi-szolgaltatasok-egyes-fogyasztovedelmi-aspektusai>
(2020. március 21-ei letöltés)
- Bíró-Csákó-Csécsy-Herpai-Osváth: Szerződési alaptípusok. „Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért” Kiadó, Miskolc, 2003.
- Dudás Attila- Papp Tekla: Atipikus szerződések Magyarországon és Szerbiában. Debreceni Jogi Műhely, 2013. évi X. évfolyam 3. szám 2013. július 1-16. oldal
http://www.debrecenijogimuhely.hu/archivum/3_2013/atipikus_szerzodesek_magyarorszag_on_es_szerbiaban/ (2020. április 4-ei letöltés)
- Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog. Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2007.
- Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog - Egyetemi tankönyv. „Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért” Kiadó, Miskolc, 2001.
- Fézer Tamás: Atipikus szerződések. In: Csécsy-Fézer-Hajnal-Károlyi-Petkó-Törő-Zoványi: Kereskedelmi tranzakciók joga. Elektronikus megjelenés, Debrecen, 2018. 93-129. oldal
- Hajnal Zsolt: A fogyasztóvédelem alanya: a fogyasztó. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 39-52. oldal
- Hámori Antal: Bevezetés a fogyasztóvédelmi jogba I. - A fogyasztóvédelmi jog alapjai. AXOL Print Nyomdaipari és Kiadói Kft., Budapest, 2007.

- Kaszainé Mezey Katalin: Fogyasztói jogok - Kézikönyv kereskedőknek, szolgáltatóknak, vállalkozóknak és vásárlóknak. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 1998.
- Köncse Tamásné (szerk.): Fogyasztóvédelme az Európai Unióban és Magyarországon - vállalkozóknak. ITDH-Európa füzetek, Budapest, 2002.
- Marosi Zoltán: A fogyasztó védelme az elektronikus kereskedelemben - avagy az Internet a vásárló szemével nézve
<https://www.jogiforum.hu/publikaciok/32> (2020. február 17-ei letöltés)
- Nagy Zoltán: Véd vagy „kivéd” a pénzügyi fogyasztóvédelem?
<https://kozjak.hu/ved-vagy-kived-penzugyi-fogyasztovedelem> (2020. május 7-ei letöltés)
- Sándor István: A magyar fogyasztóvédelmi jog. UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft, Budapest, 2003.
- Papp Tekla: A timesharing- szerződés. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 137-148. oldal
- Papp Tekla: Távollévők közötti szerződések; Csomagküldő kereskedelem. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 149-160. oldal
- Varga Nelli: A fogyasztói kölcsönszerződések jóerkölcsbe ütközése. In: Szikora Veronika-Árva Zsuzsanna (szerk.): A fogyasztók védelmének új irányai és kihívásai a XXI. században, Főnix Média, Debrecen, 2018. 111.-126. oldal
- Varga Nelli: Gondolatok a fogyasztói szerződési jog kialakulásáról és fejlődéséről. Debreceni Jogi Műhely, 2013. évi X. évfolyam 3. szám 2013. július. 138-157. oldal
http://www.debrecenijogimuhely.hu/archivum/3_2013/gondolatok_a_fogyasztói_szerződési_jog_kialakulasarol_es_fejlodeserol/ (2020. április 4-ei letöltés)

- Varga Nelli: Fogyasztói hiteljog. In: Szikora Veronika (szerk.): Magyar fogyasztóvédelmi magánjog - európai kitekintéssel. Center Print Kft., Debrecen, 2010. 191-216. oldal
- http://nmhh.hu/cikk/167682/A_tudatos_fogyasztok_egyben_elegedettebb_ugyfelek_is%20
(2020. április 24-ei letöltés)

VIII. Felhasznált jogszabályok jegyzéke

- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
- 2009. évi CLXII. törvény a fogyasztónak nyújtott hitelről (Fhtv.)
- 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről (Fgy.tv.)
- 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (régii Ptk.)
- 3/2016. (I. 7.) NGM rendelet a jelzáloghitelre vonatkozó tájékoztatás szabályairól
- 56/2014. (XII. 31.) NGM rendelet a fogyasztónak nyújtott hitellel kapcsolatos egyes tájékoztatási szabályokról
- 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól
- 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet a szállás időben megosztott használati jogára, a hosszú távra szóló üdülési termékekre vonatkozó szerződésekről, valamint a tartós szálláshasználati szolgáltatási tevékenységről

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/17/EU IRÁNYELVE (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról
Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 57. évfolyam, L 60, 34. oldal
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2011/83/EU IRÁNYELVE (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről
Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 54. évfolyam, L 304, 64. oldal
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008/122/EK IRÁNYELVE (2009. január 14.) a szálláshelyek időben megosztott használati jogára, a hosszú távra szóló üdülési termékekre, ezek viszontértékesítésére és cseréjére vonatkozó szerződések egyes szempontjai tekintetében a fogyasztók védelméről
Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 52. évfolyam, L 33, 10. oldal
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008/48/EK IRÁNYELVE (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről
Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 51. évfolyam, L 133, 66. oldal
- 6/2013. Polgári jogegységi határozat a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről
- 1/2014. Polgári jogegységi határozat az új Ptk. alapján elbírálandó ügyekben irányadó elvi iránymutatásokról
- Fővárosi Törvényszék Pf. 630.432/2014/4.
- Az Európai Bíróság C-472/11. sz. Banif Plus Bank Zrt. kontra Csipai és Csipai ügyben 2013. február 21-én hozott ítélete, EU:C:2013:88

- Az Európai Bíróság C-137/08. sz. VB Pénzügyi Lízing Zrt. kontra Schneider Ferenc ügyben 2010. november 9-én hozott ítélete, EU:C:2010:659 [EBHT 2010. I-10847]